

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งของการพัฒนาโดยรวม ประเทศใดที่มีประชากรที่มีคุณภาพประเทศนั้นย่อมได้เปรียบในการแข่งขันทั้งในด้านการค้าและการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่าจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาจะต้องเป็นไปอย่างทั่วถึง หลากหลาย และมีความเสมอภาคกันทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ในอดีตก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พุทธศักราช 2534 คนพิการส่วนใหญ่จะดำเนินชีวิตในสังคมได้ไม่เสมอภาคเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นด้านอาชีพ การศึกษา หรือแม้แต่การดำรงชีวิตทั่วไป ประกอบกับในอดีตที่ผ่านมาสังคมจะปิดกั้นโอกาสคนพิการไม่ให้มีส่วนร่วมในสังคม ครอบครัวใดที่มีคนพิการจะถูกปกปิดซุกซ่อนไม่ให้เปิดเผยในสังคม เนื่องจากถือว่าเป็นที่อับอายต่อครอบครัวและชุมชน จึงถูกปล่อยปละละเลยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากสังคมเท่าที่ควร ประกอบกับกฎหมายกฎระเบียบต่างๆ ได้ลิดรอนสิทธิและโอกาส เช่น พระราชบัญญัติการประถมศึกษา พุทธศักราช 2475 (วารี ธิระจิตร, 2545) ได้ยกเว้นคนพิการที่มีอายุครบตามเกณฑ์ไม่ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนเป็นกรณีพิเศษได้ ทำให้คนพิการส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดในอดีตไม่ได้รับการศึกษา จึงเป็นสาเหตุให้คนพิการขาดการดูแลเอาใจใส่ และขาดความช่วยเหลือที่จะพัฒนาศักยภาพคนพิการได้อย่างเต็มความสามารถ นอกจากนั้นคนพิการยังได้รับการยกเว้นด้านการมีบัตรประชาชน และได้มีข้อกำหนดห้ามคนพิการเข้ารับราชการ ซึ่งทำให้คนพิการไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ส่งผลให้คนพิการได้เป็นภาระทางครอบครัว และประเทศชาติโดยสิ้นเชิง ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศชาติอีกด้วย ฉะนั้นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาคนพิการที่ดีที่สุดก็คือ การส่งเสริมให้คนพิการได้รับการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้คนพิการสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ประกอบอาชีพได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างเป็นปกติทั่วไป

การพัฒนาคนพิการ นอกจากจะให้บริการทางการศึกษาและการฝึกอาชีพคนพิการแล้วยังต้องมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะห้องสุขา ห้องสมุด ทางลาดเอียง ลิฟต์ และอื่นๆ ซึ่งในกฎหมายเดิมที่ประกาศให้เน้นความช่วยเหลือคนพิการนั้น จะเป็นกฎหมายแบบเมตตากรุณาที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะทำก็ได้ไม่ทำก็ได้ ไม่เป็นการขัดต่อกฎหมายใดๆ เพราะเป็นการช่วยเหลือสนับสนุนตามความพร้อมของหน่วยงานนั้นๆ แต่ในสภาพปัจจุบันนี้จะเปลี่ยนทิศทาง

ใหม่เน้นเรื่องสิทธิของคนพิการ เน้นคนพิการเป็นศูนย์กลาง ไม่เน้นหน่วยงานของรัฐเป็นศูนย์กลาง เหมือนในอดีตอีกต่อไป เพราะฉะนั้นหน่วยงานของรัฐจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องให้บริการ หากไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่ประกาศใช้ในปัจจุบันก็อาจจะถูกฟ้องร้องได้ (ศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ, 2544)

ดังจะเห็นได้จากกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มาตรา 49 บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และต้องมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองที่เหมาะสมจากรัฐ (กฎหมายนิติรัฐ, 2550)

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 มาตรา 10 วรรค 2 บัญญัติว่า กำหนดให้การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และมาตรา 10 วรรค 3 บัญญัติว่า ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือทันทีที่พบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษต้องจัดในรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547) ซึ่งรัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายอันสูงสุดของประเทศไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาแก่คนพิการในสังคมไทยไม่ได้ด้อยไปกว่าคนปกติทั่วไปเลย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และ การเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (รุ่ง แก้วแดง, 2544)

การจัดการศึกษาของสังคมไทยในปัจจุบันนี้ได้ให้ความสำคัญในสิทธิและโอกาสทางการศึกษากับคนพิการไทยมากขึ้นจนได้มีการออกพระราชบัญญัติอีกฉบับตามมา คือ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 หมวด 1 เรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 6 บัญญัติว่า ให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ องค์

ความรู้ การศึกษา ต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการกำหนด มาตรา 9 บัญญัติว่า ให้รัฐจัดเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และให้รัฐจัดสรรงบประมาณและ ทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของคนพิการและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ หมวด 2 การส่งเสริมการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการ มาตรา 12 บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ข้อ 6 ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการ รวมทั้งส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ให้มีองค์ความรู้ การศึกษาต่อเนื่องและ ทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย, 2552) และจาก พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการฉบับนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการในสังคมไทย และยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตัวบุคลากรทาง การศึกษา เพราะสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาตัวครูผู้สอนนั่นเอง

การจัดการศึกษาจำเป็นจะต้องได้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะมี ความสามารถสูง และได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดี สามารถทำหน้าที่ครูได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมี เกียรติ ในอดีตสังคมไทยยกย่องครูเปรียบเทียบเป็นปูชนียบุคคล ทั้งนี้เพราะครูในอดีตส่วนใหญ่ คือ พระ อาลักษณ์ นักปราชญ์ และผู้รู้ในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นที่ยอมรับในฐานะที่เป็นท่านคนดี คนเก่ง ในวิชาความรู้แขนงต่างๆ (ยนต์ ชุมจิต, 2531)

หากมองไปในอนาคตในโลกยุคใหม่ ในสังคมแห่งการเรียนรู้ ครูจะต้องมีบทบาทหน้าที่ สลับซับซ้อนขึ้น ครูจะต้องมีความรู้ ประสบการณ์ และก้าวทันสถานการณ์โลก จะต้องเป็นผู้มอง กว้าง คิดไกล ใฝ่รู้ ครูจะต้องจัดระบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา คือต้องสอนโดยยึดพื้นฐานความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนเป็น หลัก ในขณะที่เดียวกันในอนาคตนอกจากครูโดยอาชีพแล้ว จะต้องมีการประกอบอาชีพอื่นที่มนุษย์สามารถ แสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้รอบตัว ครูผู้สอนจะเปลี่ยนจากคนกลุ่มเดียวเป็นกลุ่มที่ หลากหลาย โดยจะมีครู 5 ประเภทใหญ่ๆ คือ ครูโดยวัฒนธรรม ครูโดยอาชีพ ครูโดยธรรมชาติ ครู โดยเทคโนโลยี และครูโดยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2541)

ครูแต่ละคนอาจมีความรู้ความสามารถสอนเด็กทั้งเด็กปกติ และเด็กพิการที่เรียนรวมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นถ้าครูเปิดโอกาสให้บุคคล หน่วยงานที่มีความถนัด ความชำนาญ เข้ามาร่วมกันจัดการเรียนการสอน (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2544) ซึ่งตรงกับในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ในปีพ.ศ.2550 – 2554

ด้านยุทธศาสตร์ ข้อที่ 4. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการให้มีจำนวนเพียงพอ และมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้ให้บริการทุกด้าน รองรับทันความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ส่วนที่ 3 การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลของตัวชี้วัดที่ 6. เป้าหมาย ปี 2550-2554 มีงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างน้อย 10 เรื่องต่อปี แนวทางและมาตรการข้อที่ 6. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทุกด้านและนำผลงานวิจัยไปปรับใช้เพื่อพัฒนางานด้านคนพิการ (คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ, 2550) จากแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับนี้แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับนี้ คือ การพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการ และมีเป้าหมายในการทำงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ เพื่อไปปรับใช้ในการพัฒนางานด้านคนพิการต่อไป

กฎหมายและแผนฉบับต่างๆ เหล่านี้ แสดงให้เห็นว่าสังคมไทย ในปัจจุบันนี้ได้สังเกตเห็นความสำคัญของคนพิการ ซึ่งมีจำนวนประชากรที่พิการจำนวน 1.9 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.9 ของประชากรทั่วประเทศ และการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ช่วยเพิ่มศักยภาพให้คนพิการสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่พบว่าประชากรพิการที่มีอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปประมาณ 1.9 ล้านคนนั้นมีประมาณหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 24.3) ที่ไม่ได้รับการศึกษา และมีมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 59.5) ที่สำเร็จการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา นั่นคือ มีอีกเพียงร้อยละ 16.2 ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา หรือสูงกว่า และจำนวนประชากรพิการที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าของทั้งประเทศ มีเพียงร้อยละ 1.0 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551) และมีจำนวนนักเรียนที่พิการทั้งหมดทั่วประเทศ จำนวน 35,715 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) ตัวเลขเหล่านี้เป็นสิ่งที่สะท้อนให้คนในสังคมไทย โดยเฉพาะคนในสังคมการศึกษาไทยจะละเลยคนพิการเหล่านี้ไม่ได้เลย เพราะคนเหล่านี้ถึงแม้จะพิการทางด้านร่างกาย แต่จิตใจของเขายังเข้มแข็งเหมือนคนปกติทั่วไป และการศึกษาก็เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้คนพิการมีคุณภาพชีวิต และมีงานทำที่ดีขึ้นจากพระราชบัญญัติและแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการข้างต้นนี้ทำให้ผู้วิจัยเลือกที่ทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนไม่ว่าจะพิการหรือไม่พิการจะต้องได้รับตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศไทยอย่างเท่าเทียมกันทุกคน และคนพิการเหล่านี้เมื่อมีคุณภาพชีวิตที่ดีก็ยังสามารถที่จะเป็นพลังส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนสังคมไทยให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

แต่การพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ มีสิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี นั่นคือ การพัฒนาตัวครู เพราะครูที่จะมาสอนคนพิการให้เข้าใจเนื้อหาสาระที่เรียนได้ ต้องมีความเชี่ยวชาญในประเภทของนักเรียนพิการ ซึ่งครูที่จัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการมี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ครูที่มีร่างกายปกติครบ 32 ประการ กับกลุ่มที่ 2 ครูที่มีร่างกายพิการ ซึ่งครูในกลุ่มที่ 2 นี้ ประเทศไทยยังมีจำนวนไม่มากนัก เพราะคนพิการประมาณสองในสาม (ร้อยละ 64.8) ไม่ได้ทำงาน สำหรับประชากรพิการที่มีงานทำนั้น มีเพียงประมาณหนึ่งในสาม (ร้อยละ 35.2) ของประชากรที่ พิการที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปทั้งหมด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551) ซึ่งคนพิการที่ประกอบ อาชีพครูมีน้อยมาก เพราะคนพิการต้องใช้ชีวิตที่ยากลำบากกว่าคนปกติ แล้วการเป็นครูพิการที่ สอนคนพิการก็ต้องเหนื่อยมากกว่าปกติเป็น 2 เท่า เพราะต้องดูแลนักเรียนที่พิการของตนเอง จำนวนหลายคน และต้องจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนเหมือนกับครูปกติอีกด้วย

รูปแบบของการจัดการศึกษา สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันก็เห็นจะได้แก่เรื่อง บุคลากร หรือ “ครู” นั่นเองเพราะแม้ว่าเราจะมีปัจจัยต่างๆ พร้อมมูล แต่ถ้าขาดครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจเรื่องการสอนเด็กพิการก็พอจะคาดการณ์ได้ว่า โครงการที่วางไว้ อย่างสวยหรูด้วยความปรารถนาดีก็จะล้มเหลวลงได้ยากหรือไม่อาจดำเนินไปได้ด้วยดี และในที่สุด อาจประสบความล้มเหลว ดังนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในเรื่องบุคลากรครู จึงจัดว่าเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อผลสำเร็จของงาน (อารี รังสินันท์, 2526)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 7 ว่าด้วยครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา มาตรา 55 ระบุว่า การยกย่องให้รางวัลเชิดชูเกียรติครู เป็นกระบวนการหนึ่งในการ ปฏิรูปวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง เพราะนอกจากจะช่วยสร้างขวัญกำลังใจ ความภาคภูมิใจ ให้แก่ครูแล้ว ยังช่วยส่งเสริมคนดี คนเก่ง และสร้างครูให้เป็น “ผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้” ที่เน้น ผู้เรียนสำคัญที่สุด ตามหมวด 4 และประการสำคัญ คือ การปฏิบัติงานของครูผู้ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติครูที่ดี มีความสามารถ และมีผลงานดีเด่นระดับประเทศมีมาช้านาน ทั้งจากหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน โดยรางวัลระดับประเทศนั้น ซึ่งประกอบไปด้วย ครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ และครู แกนนำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2543) ซึ่งมีนิสิตนักศึกษาจากสถาบัน ต่างๆ ได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับครูที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพที่ทำแล้วเสร็จในช่วงปี.ศ.2531- 2550 ที่สืบค้นได้จากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยของศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยีไทย (TIAC) จำนวน 9 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 4 เรื่อง งานวิจัยของ ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1 เรื่อง งานวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 1 เรื่อง งานวิจัยของมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 1 เรื่อง งานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 1 เรื่อง และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จำนวน 1 เรื่อง (ชนันภรณ์ อารีกุล, 2550)

และชนันภรณ์ อารีกุล นิสิตปริญญาโท คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยทั้ง 9 เล่มนี้แล้ว แต่ยังไม่มียุติตนักศึกษาหรือนักวิจัยคนใดที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับครูพิการที่ประสบความสำเร็จเลย งานวิจัยเรื่องนี้จึงเป็นการนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องของตัวแปรที่ศึกษา คือ ครูพิการ

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ทางผู้วิจัยมีความสนใจที่จะวิเคราะห์ถึงเส้นทางแห่งความสำเร็จของครูพิการ เพราะการพัฒนาตัวครูเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของไทย และถ้าไม่มีครูที่ดียอมส่งผลให้การศึกษาไม่ได้รับการพัฒนา การเป็นครูพิการที่ประสบความสำเร็จต้องเป็นครูที่ทำงานหนักมากกว่าครูปกติที่ประสบความสำเร็จ และต้องมีอุดมการณ์ในความเป็นครู รักในอาชีพครูอย่างแท้จริง ครูพิการจึงควรนำยกย่องเชิดชูเกียรติ และให้กำลังใจแก่ครูพิการเหล่านี้ เพื่อที่จะเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นกำลังใจที่ดีให้แก่ครูพิการหรือครูปกติทั่วประเทศต่อไป ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของครูพิการในสังคมไทยจึงได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์เส้นทางแห่งความสำเร็จของครูพิการ : พหุกรณีศึกษา ซึ่งเป็นการทำงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา (Multiple-Case Study) ที่จะเจาะลึกถึงประเด็นต่างๆ ของครูพิการ ทั้งการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชีวประวัติ แรงจูงใจในการเป็นครู การจัดการเรียนการสอน ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูพิการ ซึ่งจะเป็นกำลังใจและเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่คนพิการทุกคน เพื่อที่แสดงให้เห็นว่าคนพิการเป็นคนที่มีความดีและเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสังคมไทยได้

คำถามการวิจัย

1. ชีวประวัติของครูพิการที่ประสบความสำเร็จมีความเป็นมาอย่างไร
2. มีแรงจูงใจอะไรบ้างที่ส่งเสริมให้คนพิการเลือกมาประกอบอาชีพครูจนประสบความสำเร็จ
3. ครูพิการที่ประสบความสำเร็จมีการจัดการเรียนการสอน ปัญหาอะไรบ้าง และมีวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างไร สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการสอนของครูพิการลักษณะอื่นได้หรือไม่
4. พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูพิการที่ประสบความสำเร็จมีลักษณะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติของครูพิการที่ประสบความสำเร็จ
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเป็นครูพิการที่ประสบความสำเร็จ
3. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอน ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของครูพิการที่ประสบความสำเร็จ
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูพิการที่ประสบความสำเร็จ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ในแบบพหุกรณีศึกษา (Multiple Case Study) โดยศึกษากับครูที่มีร่างกายพิการทางด้านการเห็น ที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 2 ท่าน
2. การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาในประเด็นต่างๆ ประกอบด้วย ชีวประวัติของครูพิการ แรงจูงใจในการเป็นครู การจัดการเรียนการสอน ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของครูพิการ พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูพิการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ครูพิการ หมายถึง ครูที่มีความบกพร่องทางการเห็นมาตั้งแต่กำเนิด

ครูพิการที่ประสบความสำเร็จ หมายถึง ครูที่มีความบกพร่องทางการเห็นมาตั้งแต่กำเนิดที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากหน่วยงานเกี่ยวกับคนพิการในระดับประเทศ

เส้นทางแห่งความสำเร็จของครูพิการ หมายถึง แนวทางต่างๆ ที่ส่งผลให้ครูพิการประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพครู ประกอบด้วย ชีวประวัติของครูพิการ แรงจูงใจในการเป็นครู การจัดการเรียนการสอน ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของครูพิการ พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูพิการ

ชีวประวัติ หมายถึง เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในประสบการณ์ชีวิตของครูพิการในอดีต ตัวอย่างเช่น ด้านการศึกษา ครอบครัว การทำงาน และประสบการณ์ต่างๆ ในวัยเด็กของครูพิการ

แรงจูงใจในการเป็นครู หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลมีความต้องการและความพยายามที่จะประกอบอาชีพครู เมื่อสามารถประกอบอาชีพครูและได้เป็นครูที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ และมีความรู้ความสามารถทางการศึกษา จึงจะถือว่าประสบความสำเร็จตามความต้องการที่ตนเองคาดหวังไว้

พฤติกรรมในการทำงาน หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ ในงานที่ทำของครูพิการที่ประสบความสำเร็จ เช่น การจัดกิจกรรมในห้องเรียน การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน การทำงานในห้องพักครู การดูแลนักเรียน และการปฏิบัติงานที่มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง บริบทในการทำงานของครู ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะทางกายภาพ สังคม และวิถีชีวิต เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ส่งเสริมให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การรับรู้ของครูเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในสถานศึกษา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่มีผลต่อการทำงานของครู โดยอาศัยการแสดงออกทั้งทางกาย วาจา และใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับเส้นทางแห่งความสำเร็จของครูพิการ ซึ่งสารสนเทศดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานและแนวทางให้แก่ครูที่มีร่างกายพิการและบุคลากรทางการศึกษาพิเศษสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าและการพัฒนาต่อไป

2. การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารในสถานศึกษา หน่วยงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการวางแผน ส่งเสริม และพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น